

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 6 listopada 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że E. S. jako pracownik u płatnika składek (...) nie podlega ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu. Organ rentowy wskazał, że od dnia 1 lipca 2014 r. E. S. (nosząca wówczas nazwisko M.) została zatrudniona na stanowisku dyrektora ds. rozwoju w pełnym wymiarze czasu pracy z wynagrodzeniem w wysokości 5 000,00 zł brutto plus premia miesięczna zadaniowa, a już od dnia 11 sierpnia 2014 r. stała się niezdolna do pracy w okresie ciąży. Z materiału zgromadzonego przez organ rentowy wynika, że płatnik zdecydował się zatrudnić E. S. na specjalnie utworzonym stanowisku pracy, a w momencie przejścia przez nią na zwolnienie lekarskie nie zatrudnił nowego pracownika. W ocenie organu rentowego płatnik nie miał faktycznej potrzeby zatrudnienia E. S.. W ocenie organu rentowego jedynym celem zgłoszenia E. S. było uzyskanie przez nią świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

/decyzja k.62-64 akt ZUS/

W dniu 8 grudnia 2014 r. do organu rentowego wpłynęło odwołanie sporządzone przez pełnomocnika E. S. od w/ w decyzji. W treści odwołania wskazano, że przed przejściem na zwolnienie lekarskie E. S. przepracowała u ww. płatnika 41 dni w wymiarze 8 godzin dziennie od poniedziałku do piątku, a obowiązki pracownicze realizowała przede wszystkim w lokalu zlokalizowanym przy ulicy (...) w Ł. (część obowiązków pracowniczych realizowała także na terenie miasta, a w dniu 17 lipca 2014 r. odbyła podróż służbową do K. celem pozyskania nowych klientów). O fakcie świadczenia przez wnioskodawczynię pracy świadczy ponadto zgromadzona dokumentacja w postaci choćby maili. W ocenie pełnomocnika odwołującej, pracodawca miał realną (z uwagi na rozwój firmy) potrzebę zatrudnienia pracownika na co pozwalała mu ponadto sytuacja finansowa firmy. Pełnomocnik odwołującej zaznaczył, że wynagrodzenie E. S. w wysokości 5 000,00 zł. odpowiadało jej kwalifikacjom zawodowym i nie ma tutaj znaczenia fakt, że w okresie od maja 2013 r. do końca czerwca 2014 r. nie pozostawała ona w zatrudnieniu (do maja 2013 r. jej wynagrodzenie wynosiło 14 260,00 zł). Pełnomocnik E. S. wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez stwierdzenie, że E. S. jako pracownik u płatnika składek W. M. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od 1 lipca 2014 r.

/odwołanie k.2-14/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie oraz przytoczył argumentację jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie k.122-123/

Na rozprawie w dniu 25 lipca 2016 r. zainteresowany W. M. poparł odwołanie.

/stanowisko zainteresowanego min.00:46:10 płyta CD k.319/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Płatnik składek W. M. od dnia 4 listopada 2013 r. prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...), a przedmiotem jej działalności jest pośrednictwo finansowe. W ramach prowadzonej działalności W. M. do początku 2015 r. współpracował z firmą (...) S.A., a współpraca ta sprowadzała się do wykonywania na rzecz (...) S.A. czynności pośrednictwa w sprzedaży abonamentów księgowych oraz pośrednictwa finansowego w zakresie oferowania produktów znajdujących się w ofercie spółki (...). Ponadto W. M. wykonywał obowiązki pracownicze na rzecz spółki (...) w wymiarze 1/16 etatu.

/wpis z (...) k.59 akt ZUS, dokumentacja k.198, zeznania W. M. min.00:23:04 – 00:33:24 płyta CD k.319 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:26:52 – 00:37:23 płyta CD k.196/

E. S. (do dnia 6 września 2014 r. nosząca nazwisko M.) legitymuje się wykształceniem wyższym. Przed podpisaniem umowy o pracę z firmą płatnika E. S. wykonywała obowiązki pracownicze na stanowiskach kierowniczych , a ostatnim jej pracodawcą był (...) Spółka Akcyjna (pracowała tam w okresie 1.10.2012 – 16.05.2013 na stanowisku dyrektora ds. sprzedaży, a wynagrodzenie jakie otrzymywała wynosiło 10 000,00 zł netto). Z uwagi na kwestie związane z rozwiązaniem umowy o pracę tj. wypowiedzeniem umowy o pracę przez pracodawcę ze skutkiem natychmiastowym (i umieszczeniem wzmianki o tym fakcie w świadectwie pracy) wnioskodawczynie nie mogła podjąć zatrudnienia (wnioskodawczynie otrzymała z firmy (...) sprostowane świadectwo pracy z końcem 2015 r.).

/świadectwo pracy z (...) S.A k. 46, zeznania wnioskodawczynie min.00:02:52 – 00:13:27 płyta CD k.319 w związku z jej informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:04:38 – 00:26:52 protokołu płyta CD k.196/

Podczas pracy w firmie (...) wnioskodawczynie otrzymała od W. M. (którego znała od kilku lat) ofertę współpracy z jego firmą. Z uwagi na stosunek pracy jaki łączył ją z firmą (...) wnioskodawczynie nie skorzystała z zaproponowanej jej oferty.

/zeznania wnioskodawczynie min.00:02:52 – 00:13:27 płyta CD k.319 w związku z jej informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:04:38 – 00:26:52 protokołu płyta CD k.196/

W połowie 2014 r. wnioskodawczynie znajdowała się w złej sytuacji finansowej i z tej przyczyny zdecydowała się skorzystać z propozycji płatnika. E. S. nie chciała jednak otwierać działalności gospodarczej i poprosiła W. M. o zatrudnienie jej w oparciu o umowę o pracę.

/zeznania wnioskodawczynie min.00:02:52 – 00:13:27 płyta CD k.319 w związku z jej informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:04:38 – 00:26:52 protokołu płyta CD k.196/

W dniu **16 czerwca 2014 r.** firma (...) , zawarła z E. S. (noszącą wówczas nazwisko M.) umowę o pracę na czas nieokreślony od dnia 1 lipca 2014 r. na stanowisku dyrektora ds. rozwoju z wynagrodzeniem miesięcznym w wysokości 5 000,00 zł plus premia miesięczna. Jako miejsce świadczenia pracy wskazano teren Polski przy czym zaznaczono ,że pracodawca udostępnia pracownikowi lokal biurowy znajdujący się w firmie (...) zlokalizowanej przy ulicy (...) w Ł..

/umowa o pracę oraz załączniki do umowy w aktach osobowych wnioskodawczynie k.145/

W momencie zawierania umowy o pracę wnioskodawczynie była w ciąży , a pierwszą wizytę lekarską odbyła w dniu 15 lipca 2014 r. Podczas trzeciej wizyty , lekarz prowadzący wystawił wnioskodawczynie zwolnienie lekarskie.

/zeznania świadka W. R. min. 00:54:40 – 01:09:04 płyta CD k.196 oraz dokumentacja medyczna k.148-149 , k.173-175 odwrót/

W 2014 r. wnioskodawczynie korzystała z opieki medycznej od maja do grudnia.

/zaświadczenie k.278 – 280/

W chwili zawierania umowy o pracę wnioskodawczynie wiedziała ,że jest w ciąży i ten fakt zataiła przed pracodawcą.

/zeznania wnioskodawczynie min.00:02:52 – 00:13:27 płyta CD k.319/

Zaświadczenie lekarskie z dnia 27 czerwca 2014 r. wskazuje na brak przeciwwskazań do wykonywania przez wnioskodawczynię pracy na stanowisku dyrektora ds. rozwoju

/zaświadczenie lekarskie w aktach osobowych wnioskodawczynie k.145/

W dniu **1 lipca 2014 r.** wnioskodawczynie podpisała kartę szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy.

/karta szkolenia wstępnego w aktach osobowych wnioskodawczynie k.145/

Zgodnie z zakresem obowiązków do podstawowych zadań pracowniczych wnioskodawczynie należało m.in.:

- prowadzenie spraw pracodawcy zgodnie z posiadanymi uprawnieniami.
- dbałość o dobre wyniki i pozycję pracodawcy na rynku.
- pozyskanie nowych klientów i budowa strategii rozwoju pracodawcy.
- obsługa klientów.
- zarządzanie podległym zespołem pracowników.
- nadzorowanie sprzedaży pracowników nowozatrudnionych.
- samodzielna sprzedaż produktów finansowych.
- budowanie struktur sprzedaży.
- opieka nad klientem kluczowym.
- opracowywanie metod pozyskania nowych klientów.

/załącznik do umowy o pracę w aktach osobowych wnioskodawczynie k.145/

E. S. posiadała **elastyczny czas wykonywania czynności; wykonywała czynności w godzinach od 7 do 22 , także w weekendy**, przede wszystkim w lokalu firmy zlokalizowanym przy ulicy (...) w Ł.. Wnioskodawczynie spotykała się z klientami firmy , również poza siedzibą firmy , zajmowała się rekrutacją nowych pracowników , a także wysyłała maile z ofertami z własnego komputera. E. S. **posiadała samodzielność decyzyjną , nie była podporządkowana – pracowniczko ;** płatnik konsultował jej pomysły.

/zeznania wnioskodawczynie min.00:02:52 – 00:13:27 płyta CD k.319 w związku z jej informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:04:38 – 00:26:52 protokołu płyta CD k.196 oraz zeznania W. M. min.00:23:04 – 00:33:24 płyta CD k.319 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:26:52 – 00:37:23 płyta CD k.196 , dokumentacja mailowa k.73-82/

W lipcu oraz sierpniu 2014 r. wnioskodawczynie wykonywała czynności zawodowe na rzecz firmy płatnika , a jej aktywność doprowadziła do podpisania umowy pomiędzy (...) Funduszem (...) reprezentowanym przez

H. Z. , a firmą (...).

/zeznania świadka H. Z. min.00:39:05 – 00:46:46 płyta CD k.196/

W lokalu firmy zlokalizowanym przy ulicy (...) w Ł. wnioskodawczynie zajmowała się typowymi czynnościami biurowymi oraz prowadziła rozmowy.

/zeznania świadka K. L. min.00:46:46 – 00:51:13 płyta CD k.196/

Firma (...) nie udzielała zgody na udostępnianie lokali spółki (...).

/oświadczenie k.272/

Od **dnia 11 sierpnia 2014 r.** wnioskodawczynie stała się niezdolna do pracy.

/okoliczność bezsporna/

Podczas nieobecności wnioskodawczyni w pracy płatnik nie zatrudnił **nikogo** na jej miejsce.

/zeznania W. M. min.00:23:04 – 00:33:24 płyta CD k.319/

W 2014 r. firma płatnika osiągnęła przychód w wysokości 246 104,70 zł , a wobec kosztów uzyskania przychodów w kwocie 159 267,75 dochód płatnika wyniósł 86 836,95 zł.

/zeznanie podatkowe w dokumentacji k.198/

E. S. urodziła dziecko w dniu 24 stycznia 2015 r.

/okoliczność bezsporna/

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach organu rentowego i załączonych do akt sprawy, oraz w oparciu o zeznania wnioskodawczyni , zainteresowanego oraz świadków: W. R. , H. Z. oraz K. L..

Wprawdzie zeznający w sprawie świadkowie H. Z. jak i K. L. , a także wnioskodawczyni oraz zainteresowany byli zgodni ,że wnioskodawczyni wykonywała określone czynności na rzecz firmy, zarówno w jej siedzibie jak i poza nią , ale nie sposób przyjąć , że wykonywała ona obowiązki w ramach stosunku pracy. Całokształt materiału dowodowego wskazuje , że zawarty stosunek prawny między stronami , nie nosił cech stosunku pracy. Co jednak istotne , sama wnioskodawczyni przyznała , że otrzymała propozycję współpracy z płatnikiem , a ujęcie tej współpracy w ramy umowy o pracę było jej inicjatywą. Ponadto z zeznań samej zainteresowanej jak i płatnika składek wynika ,że E. S. posiadała elastyczny czas pracy, autonomię decyzyjną, co znajduje potwierdzenie w zeznaniach świadków, tym bardziej wyklucza istnienie stosunku pracy między wnioskodawczynią , a płatnikiem.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne.

Zgodnie z treścią **art.6 ust.1 punkt 1, art.8 ust.1 i art.11 ust.1 i art.12 ust.1** ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2015 roku, poz.121 ze zm.) pracownicy, to jest osoby pozostające w stosunku pracy, podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym.

Definicja pracownika na gruncie prawa ubezpieczeń społecznych została zawarta w przepisie art.8 ust.1 ww. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, który stanowi, iż za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy. Pojęcie stosunku pracy o jakim mowa w art.8 ust.1 ww. ustawy jest równoznaczne z pojęciem stosunku pracy definiowanego przez art. 22 k.p. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2005 roku, I UK 296/04, OSNP 2006/9-10/157).

Stosownie do **treści art. 22§1 k.p.** przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Stosunek pracy posiada szczególne cechy, które pozwalają na jego odróżnienie od innych stosunków prawnych do niego zbliżonych.

Stosunek pracy wyróżnia się:

- 1) koniecznością osobistego wykonania pracy,
- 2) podporządkowaniem pracownika pracodawcy,
- 3) wykonywaniem pracy na rzecz pracodawcy

4) i na jego ryzyko,

5) a ponadto odpłatnością pracy.

W razie ustalenia, że w łączącym strony stosunku prawnym występowały elementy obce stosunkowi pracy nie jest możliwa ocena, że zawarta została umowa o pracę.

Nawiązanie stosunku pracy skutkuje równoległym powstaniem stosunku ubezpieczenia. Obydwa te stosunki, jakkolwiek mają inne cele, to wzajemnie się uzupełniają i zabezpieczają pracownika materialnie - pierwszy na co dzień, drugi na wypadek zdarzeń losowych. Stosunek ubezpieczenia społecznego pracowniczego jest konsekwencją stosunku pracy i jako taki ma charakter wtórny. Ubezpieczenie społeczne nie może bowiem istnieć bez stosunku pracy. Uruchomienie stosunku ubezpieczeniowego może odnosić się wyłącznie do ważnego stosunku pracy, a więc takiego, który stanowi wyraz woli obu stron realizowania celów, którym umowa ma służyć. Jeżeli stosunek pracy nie powstał bądź też nie jest realizowany, wówczas nie powstaje stosunek ubezpieczeniowy, nawet jeśli jest odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 17 stycznia 2006 roku III AUa 433/2005, Wspólnota (...)).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że podleganie pracowniczemu ubezpieczeniu społecznemu jest uwarunkowane nie tyle samym faktem zawarcia umowy o pracę i opłacaniem składek ubezpieczeniowych, ale legitymowaniem się statusem pracownika rzeczywiście świadczącego pracę w ramach ważnego stosunku pracy. Sam bowiem fakt, że oświadczenia stron umowy o pracę zawierają określone w art.22 k.p. formalne elementy umowy o pracę nie oznacza, że umowa taka jest ważna. Jeżeli strony umowy o pracę przy składaniu oświadczeń woli mają świadomość tego, że osoba określona w umowie o pracę jako pracownik pracy świadczyć nie będzie, a osoba wskazana jako pracodawca nie będzie korzystać z jej pracy, i do podjęcia i wykonywania pracy nie doszło a jedynym celem umowy było umożliwienie skorzystania ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego, to taką umowę uważa się za zawartą dla pozorów - art.83§1 k.c. Umowa ta nie stanowi tytułu do objęcia ubezpieczeniami społecznymi (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 2008 roku II UK 148/07, Lex nr 846577; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 2005 roku II UK 321/04, OSNP 2006/11-12/190; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 2001 roku II UKN 244/00, OSNP 2002/20/496; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2010 roku II UK 204/09, Lex nr 590241).

Sąd podziela pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w uzasadnieniu wyroku z dnia 25 stycznia 2005 roku (II UK 141/04, OSNP 2005/15/235), w którym stwierdzono, iż stronom umowy o pracę, na podstawie której rzeczywiście były wykonywane obowiązki i prawa płynące z tej umowy, nie można przypisać działania w celu obejścia ustawy (art.58§1 k.c. w zw. z art.300 k.p.). Ocena taka nie odnosi się jednak do sytuacji gdy podejmowane czynności w ramach zawartej umowy o pracę nie mają na celu rzeczywistej realizacji tej umowy, a jedynie uwiarygodnienie jej świadczenia – innymi słowy są czynnościami pozornymi, fikcyjnymi - pracownik udaje, że wykonuje jakieś czynności jedynie po to, aby stworzyć dowody jej świadczenia. Nawiązanie umowy o pracę może bowiem wynikać z czynności faktycznych wyrażających się z jednej strony zobowiązaniem pracownika do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem, z drugiej zobowiązaniem pracodawcy do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem (art.22§1 k.p.).

Spór w niniejszej sprawie sprowadza się do ustalenia, czy E. S. faktycznie świadczyła pracę na rzecz W. M., czy też strony zawarły stosunek pracy, nie spełniający cech - stosunku pracy.

W ocenie Sądu analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że E. S. nie wykonywała aktywności na rzecz W. M. na podstawie umowy o pracę.

Przede wszystkim w ramach wykonywania przez ubezpieczoną czynności nie występował element podporządkowania pracowniczego. Oczywiście kształt podporządkowania pracownika może być różny, m.in. w zależności od pełnionej

funkcji lub zajmowanego stanowiska. Najbardziej charakterystyczny aspekt podporządkowania określa art.100 k.p., wskazując na obowiązek pracownika stosowania się do poleceń przełożonych, które dotyczą pracy.

Wszystkich pracowników zatrudnionych podstawowym czasie pracy obowiązuje ta sama norma czasu pracy określona w art.129§1 k.p., pracownicy są zobowiązani do wykonywania pracy określonego rodzaju, który powinien wynikać z umowy o pracę i są rozliczani z wykonania pracy pod kątem starannego działania.

W ocenie Sądu nie ulega wątpliwości, że wnioskodawczyni wykonywała określone czynności na rzecz firmy płatnika, ale biorąc pod uwagę fakt, że świadczyła pracę w elastycznym czasie, w różnych godzinach dnia, także w weekendy, posiadała samodzielność decyzyjną z brakiem podporządkowania pracowniczego - w ramach reżimu stosunku pracy. Co istotne, pierwotnie płatnik zaproponował wnioskodawczyni współpracę i tylko na jej prośbę postanowił zawrzeć formalnie umowę o pracę. Tym samym swoboda E. S. w **wykonywaniu i organizacji** czynności na rzecz płatnika, pozwała na wysnucie uprawnionego wniosku, że nie wykonywała czynności w ramach pracowniczego podporządkowania.

Powyższe okoliczności wskazują na to, iż w realizacji zawartego stosunku prawnego, występowały cechy obce stosunkowi pracy i już z tych względów nie można uznać, że E. S. była pracownikiem W. M. i tym samym, jako pracownik, nie podlega ubezpieczeniom społecznym, stosownie do treści art.6 ust.1 punkt 1 ww. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Ubezpieczona wykonywała pewne czynności w imieniu firmy płatnika jednak realizacja tych prac nie odpowiada warunkom umowy o pracę.

Przedstawione wyżej rozważania jednoznacznie wskazują, iż zawarta umowa o pracę i sposób jej realizacji nie odpowiada **treści art.22 k.p.**, w wykonaniu umowy brak było podporządkowania.

Wobec powyższego Sąd uznał, że zaskarżona decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ustalająca niepodleganie przez E. S. od dnia 1 lipca 2014 r. ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w firmie (...) odpowiada prawu i na podstawie art.477¹§1 k.p.c. oddalił odwołanie.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art.98 k.p.c. zasądzając od ubezpieczonej na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Od 1 stycznia 2016 roku obowiązuje rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 roku, poz.1805). Zgodnie z treścią §21 ww. rozporządzenia do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu zakończenia postępowania w danej instancji. Wysokość kosztów zastępstwa procesowego należy zatem ustalić na podstawie §11 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity Dz.U. 2013.490), przy uwzględnieniu treści §2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 lipca 2015 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2015 roku, poz.1078).

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawczyni.